

PUNT PER PUNT

Cita cultural
24 d'octubre, 20 h
Els nostres sons. Homenatge a Vicent
Andrés Estellés. Poesia i música
Facultat d'Educació de la UA
<https://bit.ly/2yCH0iz>

Curs de valencià C2 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Fascicle 5. Infraestructures al País Valencià

A Comprensió escrita i expressió oral

Exercici 1.

Llig el text següent i anota totes les idees que et podrien servir per a resumir-lo, comentar-lo o desenvolupar-lo:

La Generalitat demana a Europa que connecte el Port de València amb els corredors atlàntic i cantàbric

La Generalitat Valenciana i el Ministeri de Foment han demanat que el País Valencià estiga connectat a través del corredor mediterrani amb els corredors atlàntic i cantàbric. La petició arriba després que la Comissió Europea haja fet pública la proposta per al nou reglament de connexions europees per al període 2021-2027. En aquesta proposta no apareixen reflectides les connexions Sagunt-Saragossa i València-Madrid, ja que el govern de Mariano Rajoy va oblidar incloure-les en la proposta espanyola a la Comissió Europea.

El nou reglament de connexions europees determina les condicions per a proporcionar ajuda financera de la Unió Europea per al desenvolupament de les xarxes transeuropees, entre les quals s'inclou l'ampliació dels corredors europeus de la xarxa bàsica de transport, com ara els corredors mediterrani i atlàntic. Incomprendiblement, l'anterior govern no hi va incloure els trams Sagunt-Saragossa i València-Madrid, que permetrien connectar el Port de València –el cinquè a Europa i el primer a la conca mediterrània en tràfic de mercaderies– amb Bilbao i Lisboa. El president de l'Autoritat Portuària de València, Aurelio Martínez, ha afirmat que deixar isolat el port mediterrani més important «és un insult a la intel·ligència».

Per a resoldre aquest greu oblit, el secretari autonòmic d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori de la Generalitat Valenciana, Josep Vicent Boira, ha presentat davant de la Comissió Europea un informe que recull la informació tècnica i econòmica necessària per a justificar la pertinència d'incloure els sectors Sagunt-Saragossa i Madrid-València en els corredors de les xarxes transeuropees de transport. Segons Boira, «es tracta d'unes dades tècniques i objectives, davant les quals la Comissió Europea s'ha mostrat molt receptiva, per la qual cosa confiem que durant la tramitació de la configuració de les noves xarxes bàsiques de transport s'inclouen els dos brancs reivindicats».

Saps que *branc* és sinònim de *ramal* i significa 'camí, carretera, séquia que naix d'un altre de més gran o important'? I que *pertinència* vol dir 'qualitat de pertinença', mentre que *pertinença* significa 'fet de pertànyer a algun grup, propietat'?

Els termes *tràfic*, *tràfec* i *trànsit* tenen sentits diferents. Així, *tràfic* vol dir 'comerç, transport i desplaçament de mercaderies entre països, poblacions o individus'; a més, també al·ludeix al comerç il·legal: *tràfic d'armes*. D'altra banda, *tràfec* significa 'treball molt actiu, faena intensa': *Hui hem tingut molt de tràfec a l'escola*; també fa referència a un assumpte que genera trasbals o maldecap. Finalment, *trànsit* remet a la circulació de persones, vehicles o altres mitjans de transport: *La ciutat està col·lapsada pel trànsit*.

Exercici 2. Situació comunicativa per parelles.

Participes en un debat públic de caràcter formal. Adopta un dels rols que proposem més avall i intenta convèncer la persona amb qui interactues que el teu punt de vista és el correcte:

a) Defenses que les grans inversions financeres en matèria d'infraestructures s'han de fer en els grans corredors supraestats que connecten els principals nuclis productius, que són els que generen *a posteriori* un major impacte econòmic.

b) Defenses que les grans inversions financeres en matèria d'infraestructures han de recaure en les xarxes de transport de rodalia, que són les que permeten als treballadors acudir diàriament al seu lloc de treball.

Exercici 3. Exposició individual.

Fes una intervenció oral de més de 4 minuts d'acord amb les instruccions següents:

Treballes en una empresa que gestiona l'arribada de visitants a una fira comercial que té lloc anualment en un poble valencià. Com que en els anys previs s'han registrat grans col·lapses circulatoris per a arribar-hi i aparcar els vehicles, heu preparat un sistema per a evitar que es repetisquen eixos problemes. El presenteu en una roda de premsa, d'acord amb aquest guió:

- Salutació
- Presentació de la fira: poble en què té lloc i productes que s'hi comercialitzen
- El problema del trànsit i l'aparcament en edicions anteriors
- Alternatives per a enguany:
  - Servei d'autobusos urbans i interurbans
  - Habilitació de noves zones d'aparcament
  - Altres mesures
- Agraïment i comiat

Consells:

- En la **situació comunicativa** pots interpel·lar educadament l'altre interlocutor mitjançant preguntes directes: *I tu, què en penses? Hi estàs d'acord? Això fa que millore la fluïdesa del debat.*
- En l'**exposició individual** pots aprofundir en algun aspecte concret i desenvolupar-lo en detall, però recorda que després has de tornar al fil principal.

B Gramàtica

Els verbs (III)

3. Els verbs *ser* i *estar*

Els verbs *ser* i *estar* compleixen dos funcions bàsiques: com a nucli del predicat nominal, constitueixen oracions copulatives i introdueixen un atribut: *El problema és senzill. Les redaccions ja estan corregides*. Com a nucli del predicat verbal, vinculen el subjecte amb un complement locatiu: *Tos pares són al rebedor. La metgessa està a la consulta des de fa hores*.

3.1 *Ser* i *estar* en oracions copulatives

Com sabem, el verb *ser* ens permet expressar les qualitats essencials, la classe o la identitat del subjecte: *L'herba és verda. Eixes xiquetes són alumnes teues. El nou delegat és Marc*. Mentre que amb *estar* indiquem les qualitats transitòries: *El teu amic està exultant. Ahir Maria estava més tranquil·la. Este xiquet mai està quiet!*

No obstant això, hi ha alguns contextos en què l'ús més genuí i tradicional ha perdut vigència, però que convé que conservem almenys en els registres més formals:

Fascicle 5. Infraestructures al País Valencià

3.1.1 L'estat civil

En l'expressió de l'estat civil, és preferent l'ús de *ser*: *Encara no sóc casat. La iaia és viuda des de fa més de vint anys. La teua germana és fadrina o divorciada?*

3.1.2 Estats transitoris aplicats a un subjecte inanimat

Per a indicar estats transitoris aplicats a un subjecte inanimat, podem usar *ser* (que és la solució més tradicional) o *estar* (la solució més habitual actualment) quan l'atribut és expressat per un adjectiu: *La carn és (o està) crua. L'aigua era (o estava) freda*. En canvi, quan l'atribut és un participi, usem preferentment *estar*: *Les portes estan obertes. La carn ja està torrada*.

No obstant això, l'ús de *ser* en algunes oracions per a expressar un estat transitori pot confondre's amb una qualitat essencial i, en eixe cas, l'ús de *estar* és més aclaridor. Comparem, per exemple, *El seu cotxe està nou* ('el seu cotxe està en molt bones condicions de manteniment') i *El seu cotxe és nou* ('el seu cotxe està acabat de comprar').

3.2 Ser i estar en oracions locatives

Pel que fa a aquests valors, la diferència entre els verbs *ser* i *estar* rau en el caràcter puntual o duratiu de l'acció expressada per l'oració. Així, el verb *ser* ens permet expressar accions puntuals en què les referències temporals són secundàries o absents: *Els papers són a la taula. L'àvia era a l'horta. Els coberts són en eixe calaix*.

Aquest mateix valor es pot expressar amb el verb *haver-hi*. En aquestes construccions, el complement locatiu passa a ser el tema de l'oració i s'esmenta en primer lloc: *A la taula hi ha els papers. En eixe calaix hi ha els coberts*.

Per altre costat, el verb *estar* ens permet al·ludir a accions que s'estenen en el temps i en les quals el subjecte roman en un lloc durant un interval temporal que solem explicitar: *Estaré tota la vesprada al gimnàs. Vam estar una setmana als Pirineus. Hui no estaré a casa*.

3.3 Ser i estar amb valor absolut

Al costat dels dos sentits principals, també podem usar els verbs *ser* i *estar* amb valor absolut. Així, *ser* significa 'existir, tindre lloc com a fet': *-Has sigut tu! -No és! Mentre que estar* equival a 'acabar de preparar o de fer': *Espera'm, que encara no estic! Ja està, ja he acabat l'examen*. A més, en alguns parlars, *estar* també s'usa amb valor absolut amb el sentit de 'cessar una acció, parar quiet': *No xarreu més i estigues!*

3.4 Locucions verbals amb ser i estar

Els verbs *ser* i *estar* són el nucli de diverses locucions verbals, amb les quals podem expressar uns valors molt concrets:

- [Ser a + preu] ► 'costar, valdre': *-A quant són els alficossos? -Són a dos euros el quilo*.
- [Ser de + infinitiu] ► 'ser digne de': *Són de destacar les seues novel·les de viatges*.
- [Ser per a + infinitiu] ► 'aprofitar, servir': *Les vacances són per a gojar-les*.
- [Estar de + professió] ► 'tindre la faena en un lloc': *Estem de becaris en la universitat*.
- [Estar-se de + infinitiu] ► 'abstindre's, privar-se': *M'he estat de respondre-li com es mereixia*.
- [Estar en + sintagma nominal] ► 'sostindre's en, basar-se en': *La raó de la seua ruptura està en la gelosia*.
- [Estar per + infinitiu] ► 'quedar pendent, sense fer': *La roba encara està per llavar*.

4. Perífrasis verbals

Al costat de les perífrasis verbals d'obligació, probabilitat, imminència, possibilitat, voluntat, etc., que vam estudiar amb detall en els nivells anteriors, disposem en valencià d'unes altres construccions perifràstiques, d'ús més específic, que veurem tot seguit.

4.1 [Arribar a + infinitiu]

Aquesta construcció ens permet expressar la culminació d'una acció anhelada: *Vam arribar a remuntar el partit quan pareixia que era impossible*. O també ponderar la intensitat d'un fet no desitjat: *El jutge va arribar a empresonar durant molts anys uns jòvens innocents*.

4.2 [Gosar + infinitiu]

El verb *gosar* només apareix formant part d'aquesta perífrasi verbal, que significa 'atrevir-se a fer una cosa, tindre el coratge per a fer una cosa': *No va gosar obrir la boca en tota la reunió. Goses replicar-me?*

4.3 [Tindre de + infinitiu]

Es tracta d'una perífrasi d'obligació, habitual en la llengua antiga però molt poc usada actualment: *Tenien de llevar-se enjorn*. Per aquesta raó, no és recomanable usar-la en els registres formals, en els quals són preferibles unes altres construccions per a expressar l'obligació, com ara [*haver de + infinitiu*], [*caldre que + subjuntiu*] o [*deure + infinitiu*].

4.4 [Vindre a + infinitiu]

Aquesta construcció pot representar fins a tres valors diferents:

- Aproximació: *Si et fixes bé, els dos productes venen a ser idèntics*.
- Justificació (amb el verb *dir*): *Vinc a dir que totes les opinions són respectables*.
- Culminació: *Per la seua vàlua, aquest llibre ve a substituir totes les obres precedents*.

4.5 Perífrasis de participi

Les perífrasis de participi aporten un valor resultatiu, és a dir, indiquen l'estat resultant d'una acció prèvia. Les principals són:

- [Tindre + participi]: *Ja tinc preparada la resposta. Teníem assenyalades totes les errades*.

- [Quedar / restar + participi]: *Queda suspesa la llei. Joan ha restat convençut*.

- [Deixar + participi]: *La seua resposta em va deixar al·lucinat. La pel·lícula et deixarà corçolada*.

4.6 Perífrasis incorrectes

Finalment, recorda que són incorrectes les estructures *[*tindre que + infinitiu*] i *[*hi ha que + infinitiu*] per a expressar l'obligació; *[*deure de + infinitiu*] per a expressar la probabilitat; i *[*portar/dur + gerundi*] i *[*vindre + gerundi*] per a expressar accions duradores.

Si vols aprofundir en aquestes lliçons, pots consultar *Punt per punt C1*, unitat 10, secció B2: «Els verbs *ser* i *estar*»; i unitat 17, secció B2: «Perífrasis verbals i [*en/al + infinitiu*]»

Exercici 4.

Ompli els buits del text següent amb l'opció adequada de les tres que t'oferim en la graella:

El tren de la costa Gandia-Dénia-Alacant

La demanda per la restitució del conegut (a) _____ tren de la costa, el tren de rodalia Gandia-Dénia-Alacant, és un clam (b) _____ es va clausurar, en 1974, la línia de ferrocarril prèvia. Partits polítics, associacions (c) _____, sindicats i particulars de les comarques de la Safor, la Marina Alta, la Marina Baixa i l'Alacantí han mantingut i mantenen una reivindicació justa i necessària. La desconexió entre les dos principals (d) _____ valencianes, València i Alacant, és un mal endèmic de la nostra societat, que es veu agreujat en la franja (e) _____ per la falta d'un tren que, (f) _____ en els mesos d'estiu, enllace poblacions tan populoses com Gandia, Oliva, Dénia, Altea, Benidorm o el Campello, (g) _____ l'enorme atractiu turístic de la zona. (h) _____ la Unió Europea considera que els trens de rodalia són un servei públic essencial, l'estat espanyol encara no s'ha interessat (i) _____ reactivar el tren Gandia-Dénia-Alacant. Això provoca, lògicament, la necessitat d'usar massivament vehicles individuals, la qual cosa, al remat, (j) _____ contra la seguretat de les persones i afecta (k) _____ sostenibilitat mediambiental del nostre entorn. Per això, el tren de la costa és una infraestructura fonamental, (l) _____ s'haurien de beneficiar tant els veïns d'aquestes comarques, com els turistes.

a) com	com a	de
b) des que	des de que	des d'
c) veïnats	veïnatges	veïnals
d) urbanitzacions	conurbacions	reurbanitzacions
e) costanera	costerenga	costeruda
f) sobre tot	sobretot	per damunt
g) vista	atés	tenint en conte
h) Malgrat	A desgrat de	Si bé
i) a	amb	en
j) atenta	tempta	atempta
k) a la	per a	la
l) de la què	de la qual	de la que

Saps que rodalia és sinònim de contornada? Aquests dos termes s'han d'usar preferentment en singular: *tren de rodalia, servei de rodalia*.

Exercici 5.

Transforma les oracions següents de manera que es mantinga el sentit de la primera. En alguns casos, simplement has de substituir els complements elidits pels pronoms febles corresponents:

- Ens hem comprat un cotxe amb la capota plegable.
Ens hem comprat un cotxe la capota _____ plegable.
- El nostre grup d'estudi impartirà quatre ponències en el pròxim congrés científic.
El nostre grup d'estudi _____.
- Si incorreu en algun error, sereu penalitzats per això.
En cas que _____ en algun error, _____ seríeu penalitzats.
- Demà al matí baixarem a Alacant i, a la vesprada, anirem a la platja.
Demà _____ baixarem a Alacant i, _____, anirem a la platja.
- T'assegure que no conec el text del qual em parles.
T'assegure que no conec el text _____ em parles.
- Segons les últimes informacions, és possible que l'hagen detingut.
Segons les últimes informacions, possiblement _____.

Exercici 6.

Llig atentament el text següent. Com pots comprovar, el text presenta una bona ortografia i utilitza un vocabulari precís i variat. Tanmateix, conté quinze errades gramaticals. Detecta-les i indica com les resoldries:

L'Altet serà l'únic aeroport valencià connectat per tren

El Ministeri de Foment apostarà per l'aeroport de l'Altet, que és el qui més vols registra i reb més passatgers al País Valencià, per a convertir-ho en l'únic del nostre territori amb connexió directa amb la seua metròpolis de referència: Alacant. La societat alacantina ve reivindicant des de fa anys aquesta infraestructura imprescindible, iniciant-se ara els tràmits ambientals per a construir un ramal ferroviari que una Alacant amb l'Altet.

L'aeroport de l'Altet és un dels quals té major tràfic de viatgers de tota Espanya, raó per la que aquest accés ferroviari és tant important. A hores d'ara, la línia ferroviària Alacant-Múrcia transcorreix pels voltants de l'aeroport, però la parada més pròxima és en Torrellano, a més de dos quilòmetres de l'aeròdrom.

El Pla de Rodalia en el què s'inclueix la connexió preveu l'execució d'un tram de set quilòmetres i la nova estació en l'aeroport. El pressupost benvolgut és d'uns 85 milions d'euros. Per a materialitzar la primera fase, és necessària la tramitació ambiental remetuda al Ministeri de Medi Ambient.

Font: Levante-EMV

Vocabulari

Exercici 7.

Ompli els buits del text següent amb la paraula adequada, d'acord amb la definició que apareix entre parèntesis:

El futur de l'AP-7

L'autopista de peatge AP-7 ha significat un _____ ('PERJUÍ CONTRA ELS INTERESSOS O ELS DRETS D'UNA PERSONA') comparatiu per als valencians i els catalans respecte a la resta de l'estat, perquè, durant molts anys, ha sigut l'única en què calia pagar per a transitar-hi. Les raons per les quals ens hem hagut de _____ ('POSAR A ALGÚ SOTA L'AUTORITAT D'UN ALTRE, ENTREGAR-LO A LA DECISIÓ O EL JUÍ D'UN ALTRE') a aquest càstig cal buscar-les en 1962. Aquell any, el Banc Mundial va recomanar construir una autopista al llarg de la costa mediterrània, entre França i Múrcia. El règim franquista en va encarregar la construcció a una empresa privada, a canvi de cedir-li la _____ ('ACCIÓ O EFECTE DE CONCEDIR') durant un llarg període de temps: de la Jonquera a Tarragona, fins a 1990; i de Tarragona a Alacant, fins a 1986. Doncs bé, acabats aquells períodes, _____ ('APLICAT A UNA COSA, 'QUE EN SUCCEIX UNA ALTRA') negociacions de l'empresa amb els diversos governs espanyols van permetre allargar el període d'exploració dels dos trams, fins a 2021 i 2019, respectivament. Un negoci redó: per exemple, només en 2017, el tram Alacant-Tarragona va generar 135 milions d'euros de benefici.

I, després de l'exploració privada, quin futur espera a aquestes autopistes? Els partits més conservadors es mantenen en l'_____ ('QUALITAT D'AMBIGU'), tot i reconèixer que són vies que ja s'han _____ ('APLICAT A UN DEUTE, 'EXTINGIT GRADUALMENT PELS PAGAMENTS CORRESPONENTS') completament. El model de gestió futur pot _____ ('MOURE'S, UN COS, CAP A UN COSTAT I CAP A L'ALTRE, DE MANERA ALTERNATIVA I REGULAR') entre la _____ ('QUALITAT D'ALLÒ QUE IX GRATIS') i diverses opcions _____ ('ACCEPTABLE, POSSIBLE, VERSEMBLANT. DIGNE DE LLOANÇA'): convocar un nou concurs d'exploració o crear un peatge públic. Aquesta última alternativa seria un _____ ('METAFÒRICAMENT, 'LLOC QUE SERVEIX PER A POSAR-SE A COBERT DE LA PLUJA') que serviria per a _____ ('REPARAR O COMPENSAR UNA PÈRDUA ECONÒMICA') les pèrdues de les autopistes radials construïdes a Madrid. No obstant això, la Generalitat Valenciana és _____ ('CONTRARI, QUE NO SE NOTMET A UNA REGLA, QUE ES RESISTEIX A ACCEPTAR UN FET') a qualsevol ampliació del peatge, públic o privat, i temen que es vullga aplicar algun tipus de peatge _____ ('BLA, ESPONJÓS'), com les vinyetes, sistema utilitzat per exemple a Suïssa. Els partits progressistes valencians consideren que aquesta opció és inacceptable, perquè l'AP-7 ja ha generat uns _____ ('BENEFICI, RÈDIT, RENDIMENT') enormes a l'empresa i mantindre qualsevol tipus de pagament seria una injustícia cap al poble valencià.

Font: El Temps

Exercici 8.

Escriu al costat de cada definició la paraula adequada de les que t'oferim en el requadre:

aeròstat, andana, balast, carenat, empenatge, enganxall, gàlib, llast, locòdrom, peralt, trabucador, travessa

- Circuit ferroviari per a la prova de locomotores i d'automotors: _____
- Dispositiu situat en l'extrem dels vehicles ferroviaris que els manté units: _____
- Capa de grava que s'utilitza com a assentament de les peces que suporten els rails: _____
- Peça posada de través sobre la grava, sobre la qual s'afermen els carrils d'una via fèrria: _____
- Franja de terreny que voreja una via a una alçada superior, des d'on els viatgers accedeixen al tren: _____
- Perfil exterior màxim que pot tindre un vehicle, càrrega inclosa, perquè pugua passar túnels o passos inferiors: _____
- Estructura de plàstic o altres materials amb què es revesteix una aeronau o un vehicle per a millorar-ne les característiques aerodinàmiques o per ornament: _____
- Aeronau que se sosté en l'aire gràcies a diversos depòsits plens d'un gas més lleuger que l'aire atmosfèric: _____
- Dispositiu mecànic que permet la descàrrega d'un vagó o d'una vagoneta d'una sola volta: _____
- Sacs d'arena que portaven els globus aerostàtics i que es deixaven caure per a guanyar altura: _____
- Inclinació transversal en una revolta per a evitar que la força centrífuga impel·lisca cap a fora els vehicles: _____
- Conjunt de les superfícies planes situades darrere de les ales o en la part posterior del fusellatge de l'avió, que serveix per a donar-li estabilitat: _____

Saps que *trabucador* deriva del verb *trabucar*, que significa 'capgirar o tombar un vehicle o un recipient, de manera que quede cap per avall i se'n buide el contingut'?

Exercici 9.

Relaciona les frases fetes següents amb el significat corresponent:

a) No ser el millor gra de la taleca.	1) Entretindre's parlant amb uns i altres.
b) Estar fet un filadís.	2) Ser molt bondadós.
c) Estar de barcella.	3) Ser xarrador, no saber guardar un secret.
d) Ser de pasta d'agnus.	4) Un negoci o un assumpte, estar falsejat.
e) Estar al cas.	5) Estar a disposició de tots, sense amo.
f) Ser garba lligada.	6) Estar soterrat.
g) Ser campaneta de combregar.	7) Persistir amb obstinació en un assumpte.
h) Estar en l'èfeta.	8) Estar molt irritat.
i) Ser roba de genovesos.	9) No valdre gran cosa, no ser bona persona.
j) Estar guardant la llàntia.	10) Atendre, parar atenció.

Saps que *taleca* és una bossa ampla i curta, de tela basta, on es posen cereals, llegums o altres coses? I que *agnus* és una medalla de cera que porta en efígie un anyell com a emblema de Crist?

Exercici 10. ORAL

Escolta atentament les nou definicions de l'àudio. Després de cada una, et donarem set segons per a escriure la resposta correcta. En acabar, les repetirem de nou i tindràs tres segons més per a respondre:

a) R _____	d) D _____	g) O _____
b) A _____	e) H _____	h) B _____
c) I _____	f) L _____	i) C _____

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u05-a01.mp3>

D Ortografia i fonètica

Consonantisme: canvis entre mots patrimonials i cultes

En la unitat anterior vam estudiar que el conjunt lèxic de les llengües romàniques està format, d'una banda, per paraules patrimonials i, de l'altra, per cultismes i semicultismes. Així mateix, vam contrastar les dissemblances que es produeixen entre alguns mots patrimonials i els derivats d'origen culte. Aquests últims, com que han sigut emprats directament de les fonts grecollatines, no han experimentat l'evolució fonètica pròpia del valencià. Si en la unitat anterior vam analitzar els canvis vocàlics, ara ens centrarem en els consonàntics. En la taula següent t'oferim unes quantes paraules patrimonials i els derivats d'origen culte, entre els quals es produeix un canvi consonàntic:

patrimonial	derivat culte	patrimonial	derivat culte	patrimonial	derivat culte
aigua	aqüífer	anyell	agnus	avortar	abortiu
berbena	verbenàcia	calb	calvície	cervell	cerebral
corb	còrvid	corba	curvatura	egua	eqüestre
fava	fabàcia	hibern	hibernar	llàgrima	lacrimogen
llavi	labial	llengua	lingual	llet	lacti
lletra	literal	lliri	liliaci	núvol	nebulosa
peix	pisciforme	provar	probable	roda	rotació
seu	sebaci				

Exercici 11.

Ompli els buits de les oracions següents amb la paraula adequada de les que han aparegut en les taules anteriors:

- La _____ d'Orió és una condensació de matèria interestel·lar descoberta pels astrònoms en el segle XVI.
- En la taigà, els ossos bruns _____ durant els mesos més freds.
- Les últimes pluges han fet augmentar el nivell freàtic dels _____.
- Més que com a pel·lícules dramàtiques, les qualificaria com a fulletons _____.
- Alguns hòmens pateixen alopecia o _____ precoç.
- El corb o la gralla són alguns dels _____ més estesos pel nostre territori.
- La píndola _____ interromp l'embaràs en la fase inicial.
- Des que la iaia plantava lliris al jardí, sent predilecció per totes les plantes _____.
- Si no li agrada beure llet, almenys hauria de prendre derivats _____, com el formatge.
- Hui faran una exhibició d'esports _____ en l'hipòdrom.

Exercici 12.

Llig el poema següent mentalment i, després, declama'l. En acabar, escolta el nostre àudio per a comprovar si l'has pronunciat adequadament:

El riu

Per la porta de casa passa un riu.
No té el cos transparent ni té aigües tranquil·les.
Es belluga feixuc com un gran embalum de ferralla.
Per la porta,
per la porta de casa passa un riu.
Es aquest l'únic riu que empeny a la deriva
un seguici de llunes de cristall
on s'encallen ocells, papallones o pètals,
esperances marcides.
Per la porta,
per la porta de casa passa un riu.
No hi ha silenci. Dia i nit remor
de riu. I si un instant a penes calla,
des d'algun lloc d'impossibles sorgeixen
inconsolables sanglots de sirena.
Gemeguen i gemeguen les sirenes,
però no hi ha encanteri per a oïdes sordes.
Per la porta,
per la porta de casa passa un riu.
De bon matí,
amb les cames a frec del corrent,
un pidolaire rosega amb delit
una pell masegada de plàtan
i pensa el pobre riu ja no duu peixos,
mentre amb un fil de veu que el bram s'enduu
taral·leja:
Per la porta,
per la porta de casa passa un riu.
I ni quan plou és riu
ni és ma casa.

Maria Josep Escrivà

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u05-a02.mp3>

Saps que *masegar* significa 'sotmetre a pressions, friccions o saccades'?
I que *embalum* vol dir 'cosa o muntó de coses de gran volum'?

Exercici 13.

Escolta atentament l'àudio següent. Com pots comprovar, el text té, amb caràcter general, una bona ortoèpia, demostra un bon domini de la gramàtica i utilitza un vocabulari precís i variat. Tanmateix, conté cinc errades. Detecta-les i indica com les resoldries:

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u05-a03.mp3>

E Expressió escrita

Exercici 14. Traducció.

Tradueix al valencià aquest text explicatiu en francès:

Le Tour de France

Le Tour de France, souvent appelé «Le Tour», est une compétition cycliste par étapes qui a lieu principalement en France chaque année, tout en traversant occasionnellement les pays voisins. La course est organisée pour la première fois en 1903. Le Tour gagne en popularité au fil des éditions, sa durée est allongée et sa importance s'étend dans le monde entier. Le Tour est le plus ancien des trois grands tours et est généralement considéré comme le plus prestigieux. Traditionnellement, la course se déroule au mois de juillet. Le format reste le même avec au moins deux contre-la-montre, le passage à travers les chaînes de montagnes des Pyrénées et des Alpes et l'arrivée sur les Champs-Élysées à Paris.

Recorda les similituds entre el francès i el valencià en l'apartat «El valencià com a pont» de les unitats 1, 2, 3 i 4 de *Punt per punt C1*.

Exercici 15.

Escolta dos voltes aquest àudio sobre el Corredor Mediterrani. Anota totes les idees que et semblen rellevants per a preparar un text d'unes 150 paraules, d'acord amb les instruccions següents:

Treballes com a periodista i assisteixes a una conferència de l'Associació Valenciana d'Empresaris sobre el Corredor Mediterrani. Has de preparar una notícia per a un diari comarcal en línia. El teu text ha de contindre, almenys, els ítems següents:

- Què és el Corredor Mediterrani
- La xarxa ferroviària actual
- Beneficis que generaria el Corredor Mediterrani

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u05-a04.mp3>

Solucions:

Exercici 4

a) com a, b) des de, c) veïnals, d) conurbacions, e) costanera, f) sobretot, g) atés, h) Si bé, i) a, j) atempta, k) la, l) de la qual

Exercici 5

a) del qual és, b) n'hi impartirà quatre, c) incorreguéreu o incorreguéssu, en, d) de matí, de vesprada, e) de què, f) l'han detingut

Exercici 6

L'Altet serà l'únic aeroport valencià connectat per tren. El Ministeri de Foment apostarà per l'aeroport de l'Altet, que és el **qui** que més vols registra i **reb rep** més passatgers al País Valencià, per a **convertir-ho** **convertir-lo** en l'únic del nostre territori amb connexió directa amb la seua metrópolis de referència: Alacant. La societat alacantina **ve-reivindicant** **reivindica** des de fa anys aquesta infraestructura imprescindible, **iniciant-se** i **s'inicien** ara els tràmits ambientals per a construir un ramal ferroviari que **una** **unisca** Alacant amb l'Altet.

L'aeroport de l'Altet és un **dels quals** **dels que** té major tràfic de viatgers de tota Espanya, raó per la **que qual** aquest accés ferroviari és **tant tan** important. A hores d'ara, la línia ferroviària Alacant-Múrcia **traverseix** **traverseix** pels voltants de l'aeroport, però la parada més pròxima és **en a** Torrellano, a més de dos quilòmetres de l'aeròdrom. El Pla de Rodalia **en-el-que en** **què s'inclueix** **s'inclou** la connexió preveu l'execució d'un tram de set quilòmetres i la nova estació en l'aeroport. El pressupost **benvolgut** **estimat** és d'uns 85 milions d'euros. Per a materialitzar la primera fase, és necessària la tramitació ambiental **remetuda** **remesa** al Ministeri de Medi Ambient.

Exercici 7

greuge / sotmetre / concessió / successives /

ambigüitat / amortitzat / oscil·lar / gratuït / plausibles / aixopluc / rescabalar / refractària o reticent / tou / guany

Exercici 8

a) locòdrom, b) enganxall, c) balast, d) travessa, e) andana, f) gàlib, g) carenat, h) aeròstat, i) trabucador, j) llast, k) peralt, l) empenatge

Exercici 9

a9, b8, c1, d2, e10, f4, g3, h7, i5, j6

Exercici 10

a) revelar, b) antropització, c) immens o incommensurable, d) desvetlar, e) humilitat, f) intricat o intricada, g) orografia, h) bucòlic o bucòlica, i) congost

Exercici 11

a) nebulosa, b) hibernen, c) aqüífers, d) lacrimògens, e) calvície, f) còrvids, g) abortiva, h) liliàcies, i) lactis, j) eqüestres

Exercici 13

1) **del-que-seran** - del qual seran, 2) **4-té-50** - en té 50, 3) **[ingrésos]** - [ingrésos], 4) **permetrà** - permetrà, 5) **per les-principals** - per a les principals

Exercici 14. Solució orientativa

El Tour de França

El Tour de França, sovint anomenat «El Tour», és una competició ciclista per etapes que té lloc principalment a França cada any, encara que travessa ocasionalment els països veïns. La carrera és organitzada per primera vegada en 1903. El Tour guanya en popularitat al llarg de les edicions, s'allarga la durada i la seua importància s'estén al món sencer. El Tour és la més antiga de les tres grans voltes i és considerada generalment com a la més prestigiosa. Tradicionalment, la carrera es desenvolupa al mes de juliol. Es manté el mateix format, amb almenys dos contra-rellotges, el pas a través de les cadenes muntanyenques dels Pirineus i dels Alps i l'arribada pels Camps Elisis a París.

Autoria: Juli Martínez Amorós

Revisions: Lúcia Garrigós i Toni Estévez

Àudios: Lúcia Garrigós Miquel

Maquetació: Jesús Àngel López Ramón | www.masuno.es

puntperpunt@ua.es | Una iniciativa del Servei de Llengües de la Universitat d'Alacant i Informació

Amb la col·laboració de...

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT